

CLASSICAL QUEERS

Jean Diot · Bruno Lenoir · Filips van Orléans · Jean-Baptise Lully
Markies de Sade · Eugène de Germiny · Peter Tsjaikovski · Oscar Wilde
Edward Carpenter · Ethel Smyth · Marcel Proust · Henriëtte Bosmans
Benjamin Britten · Leonard Bernstein · Marsha P. Johnson · Michael Tippett
Freddie Mercury · April Ashley · Harvey Milk

JOHANNES WIRIX-SPEETJENS

Proloog	11
I. Crimen nefandum	15
II. Verdeel en heers	23
III. De roze kerk	33
IV. Ballonnen op de maan	41
V. Quatre-mains	49
VI. Broederlijk huwelijk	57
VII. The love that dare not speak its name	69
VIII. The Intermediate Sex	85
IX. The March of the Women	95
X. Les plaisirs et les jours	107
XI. Zwarte avonden	121
XII. My dearest darling	133
XIII. There's a place for us	143
XIV. We shall overcome	161
XV. Girls will be boys and boys will be girls	173
XVI. The Great Pretender	179
XVII. You don't have to say you love me	193
XVIII. Somewhere over the rainbow	205
Epiloog	215
Dankwoord	223

Als je stil bent
En ooit erg alleen
Kan een lied dan niet
De woorden vinden
Die je al zo lang hebt gezocht
Om te geven
Wat je voelt

Kom nu zelf mee
Naar een eenzame plaats
Om alleen te zijn
En rust daar wat uit

Mc 6,31

Enkele dagen voor de Stonewall-protesten, juni 1969, Queens, New York.

Een drukkende warmte hangt in Forest Hills. De zon is pas gaan liggen. Het conservatieve bos bekommt van een bloedhete dag, wanneer het wordt opgeschrikt door een groepje van twintig mannen. Onder het licht van de bijna volle maan sluipen ze over het met bladeren en klimop bedekte terrein, gewapend met hakbijlen, zaklampen en zagen. Ze kennen de bosrijke omgeving als hun broekzak en weten precies waar ze moeten zijn. Kort daarna klinkt de kletterende gil van kettingzagen die zich een weg door de stammen banen. De omwonenden van het park schieten wakker. Een ooggetuige van de vernietiging houdt zich op een veilige afstand en grijpt naar haar telefoon. 'Ik kan een van de mannen identificeren,' zegt ze. De agenten aan de andere kant van de lijn negeren haar oproep.

Enkele weken eerder doopte dit groepje gefrustreerde buurtbewoners zichzelf tot 'burgerwachten'. Vanuit de door hen opgerichte commissie stelden ze zichzelf tot doel de mannen lastig te vallen die elkaar 's nachts tussen de bomen ontmoetten. 's Nachts patrouilleerden ze in het gebied en gebruikten ze walkietalkies om met elkaar te communiceren. Als ze een stel betrapten, lieten ze hen het schaamrood naar hun wangen stijgen door er met hun

zaklampen op te schijnen. Zo onthulden ze het geheim van de mannen, in de kast, getrouwd of allebei. Ze joegen die daarop het park uit.

Zomernachten zijn onverbiddelijk en niet veel later wordt het licht. Het vonnis dat de ochtendzon onthult, is gruwelijk. Enkele hopen afgehakte stammen en boomstronken waar sap uit sijpelt, is alles wat overblijft. Vijftien kornoeljebomen, elf Londense platanen en verschillende wilde kersenbomen zijn vernietigd. Het is een drama voor de mannen die beschutting zochten achter de bomen om elkaar daar te ontmoeten. Deze homocruisepark, in het holst van de nacht en in de geborgenheid van het bos, was voor hen een essentiële ontmoetingsplaats. Niet slechts voor seks, ook om elkaars hand vast te houden, elkaar aan te raken en te omhelzen. Ver weg van de wereld waarin dat niet mocht.

Proloog

Toen ik het woord 'queer' als tiener voor het eerst hoorde, had ik geen idee wat het was – en ik wist al helemaal niet dat ik er al sinds mijn geboorte een zou zijn. Vervolgens begreep ik dat het Engels was voor 'vreemd' en een paraplueterm voor iedereen die het gevoel heeft niet tot de heteroseksuele norm of de traditionele genderidentiteiten te behoren. Toen uit alles bleek dat deze groep gemarginaliseerd werd, hoopte ik er zelfs geen te zijn. Als kind wilde ik geliefd worden en het de mensen om me heen niet te moeilijk maken. Alles wat de kans zou vergroten om alleen achter te blijven, elimineerde ik instinctief. Dus ook bepaalde delen van mezelf.

Tijd verstreek en ik bleef bepaalde prikkels binnenkrijgen. Totdat ik mijn nieuwsgierigheid niet langer kon bedwingen en door een vriend van de middelbare school toch toegaf aan de verleiding. Nadien was ik ervan overtuigd dat ik voorgoed een punt zou zetten achter dat deel van mezelf. Het gebeurde midden in een winternacht, op de achterbank van zijn door airconditioning verwarmde auto. De raampjes waren helemaal beslagen. Toen ik die nacht thuiskwam en mezelf in de spiegel bekeek, zag ik iemand die ik niet herkende. Ik voelde me smerig, alsof ik me mijn leven lang nog niet had gewassen. Mijn ogen waren nog rood van de tranen. Ik verafschuwde mezelf en mijn daad. Die nacht zakte ik

kilometers diep in de grond, in gevoelens die ik zo ver mogelijk probeerde weg te stoppen. Ik hapte naar adem. Mijn longen waren mijn ademhaling niet meer de baas. Mijn hoofd draaide. Het was nog steeds geen dag. In paniek wekte ik mijn moeder. 'Ik voel me niet zo goed,' zei ik, en toen werd het zwart voor mijn ogen. Ik werd wakker in het ziekenhuis, met een tand door mijn lip en een blauw oog. Als een kaartenhuis was ik in elkaar gezakt, vertelde mijn moeder me later. Mijn hoofd was tegen de bedrand geknald. De dokter weet het voorval aan een plotselinge bloeddrukval. Een opluchting, hij had geen verschijnselen van een onderdrukte identiteit kunnen vaststellen. In de jaren daarna deed ik er alles aan om niet meer flauw te vallen. Jaarlijks ging ik op controle bij de dokter, al maakte ik me over mijn bloeddruk geen zorgen. Ik zou er alles aan doen om niets meer te voelen of denken dat mij kon doen flauwvallen. Dus bouwde ik een muur tussen mijn gevoel en mijn hoofd.

Als tiener voelde ik me een alien, afkomstig van een andere planeet. Voor veel mensen lijken queerpersonen nog steeds uit een andere wereld te komen. In veel landen wereldwijd zijn queerrechten nog nooit erkend, in veel andere landen worden ze opnieuw in vraag gesteld en in nog andere landen zijn ze weer ingeperkt. Daar staat tegenover dat de queergemeenschap niet pas enkele decennia geleden is ontstaan. Ik wilde daarom weten hoe het zit met al die mensen voor mij, met wie ik geen bloed deel, maar wel een geschiedenis. Daaruit blijkt dat queerpersonen geen ver-van-mijn-bedshow zijn, voor niemand. Ze komen overal voor. Ze liggen op ons nachtkastje en bij ons in bed. Ze zitten in onze oren en staan voor onze neus. Al eeuwenlang.

Voor veel mensen lijkt de kunstwereld een plek waar een bepaalde openheid vanzelfsprekend is, waar alle gevoelens tot uiting kunnen komen. Toch is dat niet altijd het geval geweest,

tot op de dag van vandaag. Het hart van queerpersonen mocht en mag niet altijd voor hun ware liefde slaan en daarom klampten en klampen ze zich soms vast aan hun kunst als aan hun geliefde. In dit boek duiken we in het leven van queerpersonen in de geschiedenis, van wie je misschien dacht dat ze er niet zouden zijn. Of van wie je misschien hoopte dat ze er waren. Ik ga op zoek naar gelijkgestemden en bondgenoten, om te weten op wiens schouders wij vandaag staan. We kunnen niet zonder elkaar en niet zonder verleden. Dus graven we onze weg vanuit dat verleden naar het heden en de toekomst, op zoek naar wie de queergeschiedenis kleurde.

I.

Crimen nefandum